

Kommunal Författningssamling

Ekonomiska styrprinciper

Dokumenttyp	Policy
Dokumentnamn	Ekonomiska styrprinciper
Nämnd	Kommunstyrelsen
Förvaltning	Sektor styrning och stöd
Antagen	Kommunfullmäktige 2021-03-22
Paragraf	Kf § 39/2021
Ansvar	Ekonomichef

Ekonomiska styrprinciper

Antagen av kommunfullmäktige 2021-03-22, § 39/2021

Innehåll

Förord	3
Huvudprinciper för styrningen i Kävlings kommun.....	3
Ekonomiprocess- och verksamhetsstyrning	3
Ekonomisk resursfördelning	4
Hantering av över- och underskott	4
Investeringsbudget/redovisning	5
Exploateringsbudget/redovisning	6
Övriga spelregler.....	6
Lokaler och lokalförsörjningsprocess	6
Hyresprinciper för samhällsnyttiga lokaler KKL Fastigheter AB och KKB Fastigheter AB	6
Köp av varor och tjänster	6
Intern kontroll	7

Förord

Styrningen syftar till att påverka beteendet i organisationen och bolagen mot ett önskat resultat i både ekonomisk och kvalitativ mening och därmed se till att våra resurser används på bästa sätt. Dessa ekonomistyrprinciper är ett led i att uppnå detta men det är lika viktigt att det i organisationen finns en förståelse och ett engagemang för verksamhetsstyrningens helhet. Styrningen omfattar flera olika delar såsom viktiga förutsättningar, målstyrning, ekonomistyrning och kvalitetsstyrning. Samspelet mellan dessa är viktig eftersom de påverkar verksamheterna både på lång och kort sikt. Genom en bra struktur och kontinuerlig dialog skapas en gemensam helhetsbild av vart vi är på väg och kring förutsättningarna för att leverera en god välfärd i enlighet med vision och kommunens mål.

Dessa principer ligger som grund för kommunens ekonomistyrning och kommer att förändras över tid av olika anledningar. Principerna uppdateras vid behov dock minst en gång per mandatperiod.

Huvudprinciper för styrningen i Kävlings kommun

För styrningen i Kävlings kommun finns några huvudprinciper

- God ekonomisk hushållning - tillgängliga resurser är ram för möjlig verksamhet och tilldelad ram skall hållas
- Helhetssyn och koncernnytta - Kävlings kommuns bästa är överordnat enskilda nämnders och bolags behov och önskemål
- Dialog och resultatsamtal- styrningen sker genom dialog på olika nivåer i organisation kring resurser, mål och uppdrag.
- Balans mellan central styrning och decentral ledning - att det finns tydliga och enkla mål, ramar och värderingar för chefer att agera efter och att ansvar och befogenheter delegeras till mest effektiva nivå.

Ekonomiprocess- och verksamhetsstyrning

Ekonomiavdelningen tar varje år fram en detaljerad tid- och aktivitetsplan för ekonomiprocess och verksamhetsstyrning. Delårsrapport upprättas per 30 juni och däremellan görs ekonomisk uppföljning 31 mars och 30 september.

Budget

Med utgångspunkt från kommunens visioner och mål, föregående års resultat, nya förutsättningar samt det beräknade finansiella utrymmet förs en dialog mellan presidierna och sektorerna. Dialogen fångar upp politiska prioriteringar, volym- och verksamhetsförändringar samt investeringsbehov inom respektive nämnd. Efter dessa dialogträffar presenterar kommundirektören ett förslag till arbetsramar för nämnderna. Kommunfullmäktige gör de slutliga politiska prioriteringarna och beslutar om skattesats, budgetramar för drift och investeringar, taxor och avgifter samt ger nämnderna direktiv och uppdrag. Styrelsen och nämnderna utarbetar med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslut nämndplaner som beslutas i nämnden under september månad. Respektive chefs internbudget skall vara klara senast i november.

Ansvar och roller

Politiska nivå

Den politiska nivån tilldelar resurser och arbetar med frågorna vad skall utföras, när skall det göras och formulerar detta i mål och uppdrag till verksamheten.

Reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna reglerar bland annat ansvarsfördelningen och några viktiga punkter beskrivs här.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, styra och samordna kommunens ekonomi och verksamhet genom att

- leda kommunens utveckling.
- lämnar budgetförslag till kommunfullmäktige
- tillse att nämndernas verksamhet bedrivs enligt de ekonomiska ramar och mål som kommunfullmäktige beslutat.
- övervaka den ekonomiska förvaltningen och föreslå kommunfullmäktige omprioriteringar eller åtgärder om det bedöms att de ekonomiska ramarna inte hålls.

Nämnd ansvarar för att

- leda och utveckla nämndens verksamheter.
- att beslutade mål och åtaganden uppnås inom ramen för beslutad budgetram.
- att omprioritera och vidta åtgärder om underskott uppstår eller de beslutade ekonomiska ramarna är otillräckliga i förhållande till nämndens ambitioner.
- rapportera till kommunstyrelsen enligt fastställd tidsplan för budget, uppföljning och årsredovisning, samt därutöver i den omfattning som beslutas av kommunstyrelsen. Uppföljning sker kvartalsvis och delårsrapport upprättas 30 juni.

Ekonomisk resursfördelning

Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv.

Resursfördelningen är ett sätt att definiera uppdraget och genom att på ett tydligt sätt koppla resursfördelningen till utförda prestationer är det lättare att göra en objektiv värdering av det uppnådda resultatet. I alla verksamheter där det finns en koppling mellan volym, det vill säga förändringar av demografin i kommunen, ska resursfördelningsmodeller tillämpas och beslutas av ansvarig nämnd.

När det inte är möjligt eller lämpligt används i stället anslagsfördelning.

Hantering av över- och underskott

Genom att öppna årsgränserna för resultatöverföring stimuleras organisationen till beslut som leder till en ökad effektivitet och en förbättrad god ekonomisk hushållning.

Resultatet värderas enligt ett antal bedömningskriterier innan det blir föremål för resultatöverföring. Bedömningskriterierna används för att fastställa att ett rättvist resultat överförs mellan åren. Med rättvist resultat avses att det överförda resultatet baseras på faktorer som har kunnat påverkas av chefen. Opåverkbara faktorer kan liknas vid force majeurehändelser. Exploateringsverksamhet, markförsäljning, köp av extern gymnasieverksamhet omfattas inte av dessa regler. Balansräkningsenheter (VA-verksamheten) omfattas via sitt egna kapital.

Styrelsen och nämndernas resultat

Den grundläggande principen för att överföra positiva resultat är att av det fastställda resultatet erhåller styrelsen eller nämnden 75 procent och resterande 25 procent överförs till kommunens egna kapital. För anslagsfinansierade budgetramar överförs 20 procent av överskott.

Överskott som beror på ej verkställda åtaganden kan inte överföras till nästa år.

Resultat överförs i sin helhet såvida de inte är att betrakta som force majeurehändelser.

Disposition av överfört resultat

Ett överfört överskott ska förbrukas inom två år och får inte disponeras så att kostnadsnivån för det ekonomiska ansvarsområdet varaktigt ökar. Detta innebär att ett överskott inte kan användas för att exempelvis tillsvidare anställa personal. Ett överfört underskott ska återställas inom två till fyra år. Ett negativt resultat som inte återställts inom en fyra års period belastar nämnden och skall genom åtgärder återställas. Det yttersta ansvaret för resultatenheternas negativa resultat ligger således på nämnden.

Beslutsprocessen

Resultatet som skall balanseras över till kommande år beslutas av kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen. Nämnden har sedan att besluta om över- och underskott till respektive ansvarsenheter.

Investeringsbudget/redovisning

En investering innebär anskaffande av inventarier eller anläggningar som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och överstiger ett halvt basbelopp. Ingår inventariet som ett led i en större investering beräknas värdet utifrån inventariernas sammanlagda anskaffningsvärde. Anslagsbindningsnivå för investeringar är projekt.

Delegation för beslut om investering kan lämnas av respektive nämnd till sektorchef, maximalt belopp 25 basbelopp per år.

Investeringsprojekt överstigande 5 mkr skall åtföljas av en driftskostnadskalkyl och utbetalningsplan samt andra för investeringsbeslutet väsentliga uppgifter innan igångsättningstillstånd lämnas av kommunstyrelsens presidium. Årligt återkommande investeringsprojekt över 5 mkr omfattas inte av denna princip.

Kapitalkostnader för investeringar skall finansieras inom nämndernas budgetram. Ramtillskott kan ges för infrastrukturella investeringar samt satsningar på temporära projekt och detta skall begäras i samband med ekonomiprocessens budgetarbete.

Exploateringsbudget/redovisning

Kommunfullmäktige beslutar enligt särskild policy om ett exploateringsområde skall startas. I samband med detta beslut skall en kalkyl för exploateringen presenteras och en driftskostnadskalkyl för den framtida skötseln av området. Kalkylen skall sedan följas upp i delårsbokslut och bokslut. Under tiden då ett exploateringsområde, där Kävlinge kommun äger marken, undersöks så aktiveras nerlagda kostnader på ett exploateringsprojektkonto.

Övriga spelregler

Lokaler och lokalförsörjningsprocess

KKL Fastigheter AB ska enligt beslutade ägardirektiv tillhandhålla välskötta och ändamålsenliga förvaltningslokaler av god kvalitet och med god miljö. Lokalerna ska tillgodose hyresgästernas olika krav beträffande standard, storlek, utformning, läge, service, hyresnivå mm.

Kommunen äger själv speciella idrottsanläggningar (fotbollsplaner, ridhus) samt fritidsanläggningar och campingar. Arbetsliv- och fritidsnämnden ansvarar för dessa anläggningar.

Kommunen äger även fastigheter som är av utvecklingskaraktär. Dessa ansvarar kommunstyrelsen för.

Fastigheter ägda av Kävlinge kommun förvaltas via avtal med KKB Fastigheter AB.

Varje nämnd lämnar till kommunstyrelsen förslag om lokalförsörjningsplan enligt beslutad tidplan för ekonomiprocessen.

Hyreskalkyler skall vara klara senast första mars för att behandlas i ekonomiprocessen och innehålla beskrivning av lokalbehovet och hyresberäkning.

Hyres principer för samhällsnyttiga lokaler KKL Fastigheter AB och KKB Fastigheter AB

KKL Fastigheter AB ska, till kommunen och till systerbolag hyres sätta förvaltningsfastigheter och förvaltningslokaler utifrån självkostnad och i samverkan med kommunstyrelsen. Hyresnivåerna ska inte vara marknadsledande för motsvarande lokaltyper i likvärdigt läge. Kävlinge kommuns internränta ligger som bas i hyresberäkningarna. I de fall KKB Fastigheter AB hyr ut verksamhetslokaler till Kävlinge kommun ska ovanstående princip för hyressättning tillämpas.

Köp av varor och tjänster

Vid anskaffning av varor och tjänster följer kommunen gällande lagar och regler samt regleras i framtagna policy för inköp och upphandling.

Kommunstyrelsen har ett strategiskt – och samordningsansvar för kommunens inköp och upphandling. Nämnderna ansvarar för anskaffning av varor och tjänster inom sin budget där delegationsordning reglerar, genom beloppsgränser, vem som får genomföra inköp och/eller upphandlingar.

Inköp genomförs antingen genom avrop på någon av kommunens befintliga avtal, som ny upphandling eller som direktupphandling.

När en verksamhet läggs ut på en extern utförare ska det ske i likhet med kommunens verksamhetsstyrning som består av olika delar som mål, kvalitets – och ekonomistyrning.

Intern kontroll

Intern kontroll är en del av kommunens styrning och syftar till att

- uppnå säkerhet i system och rutiner
- rättvisande och tillförlitliga räkenskaper uppnås
- resurserna nyttjas väl.
- eliminering och upptäckt av allvarliga fel

Nämnd har huvudansvar för att en tillräcklig intern kontroll bedrivs inom nämndens verksamheter. Arbetet med intern kontroll är inte bara en fråga för ledning och ekonomer utan berör samtlig personal. Innebörden av detta ansvar framgår av reglemente för intern kontroll.